

Σχολή Οικονομικών, Διοίκησης και Πληροφορικής

**Εξ' αποστάσεως Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στη Δημόσια
Διοίκηση με κατεύθυνση την Εκπαιδευτική Διοίκηση**

**<<Η Εκπαιδευτική Ηγεσία ως μοχλός Αναδόμησης των
Αναλυτικών Προγραμμάτων στη Σχολική Μονάδα>>**

Αρετή Καββά

Επιβλέπων καθηγητής: Χρήστος Γούλας

Φεβρουάριος 2026

Σχολή Οικονομικών, Διοίκησης και Πληροφορικής

**<<Η Εκπαιδευτική Ηγεσία ως μοχλός Αναδόμησης των
Αναλυτικών Προγραμμάτων στη Σχολική Μονάδα>>**

**Διπλωματική Εργασία η οποία υποβλήθηκε προς απόκτηση
Μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση, με
κατεύθυνση την Εκπαιδευτική Διοίκηση, στο Πανεπιστήμιο
Νεάπολις Πάφος**

Αρετή Καββά

Επιβλέπων Καθηγητής: Χρήστος Γούλας

Φεβρουάριος 2026

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Όνομα επίθετο φοιτητή, έτος κατάθεσης Διπλωματικής Εργασίας Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved. Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Πανεπιστημίου Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου.

Σελίδα Εγκυρότητας

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή: Αρετή Καββά

Τίτλος Διπλωματικής Εργασίας: Η Εκπαιδευτική Ηγεσία ως μοχλός Αναδόμησης των Αναλυτικών Προγραμμάτων στη Σχολική Μονάδα

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για την απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στις [ημερομηνία έγκρισης] από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Εξεταστική Επιτροπή:

Πρώτος Επιβλέπων: Χρήστος Γούλας, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής:[ονοματεπώνυμο, βαθμίδα]

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής:[ονοματεπώνυμο, βαθμίδα]

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Η Αρετή Καββά, γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «Η Εκπαιδευτική Ηγεσία ως μοχλός Αναδόμησης των Αναλυτικών Προγραμμάτων στη Σχολική Μονάδα», αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Η Δηλούσα

Αρετή Καββά

Πίνακας Περιεχομένων

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

Κεφάλαιο 2: Βασικό εννοιολογικό πλαίσιο

Κεφάλαιο 3: Μεθοδολογική προσέγγιση και ερευνητικός σχεδιασμός της μελέτης

3.1 Φύση και σκοπός της έρευνας

3.2 Ερευνητικά ερωτήματα

3.3 Βιβλιογραφική έρευνα και επιλογή πηγών

3.4 Αναλυτική και συνθετική προσέγγιση της βιβλιογραφίας

3.5 Περιορισμοί της μελέτης

3.6 Σύνδεση της μεθοδολογικής προσέγγισης με τα συμπεράσματα της μελέτης

Κεφάλαιο 4: Θεωρητικό Πλαίσιο Εκπαιδευτικής Ηγεσίας

4.1 Έννοια και χαρακτηριστικά της εκπαιδευτικής ηγεσίας

4.2 Θεωρίες και μοντέλα ηγεσίας

4.3 Ο ρόλος του διευθυντή ως ηγέτη αλλαγών

4.4 Ηγεσία και επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Κεφάλαιο 5: Θεωρητικές Προσεγγίσεις στα Αναλυτικά Προγράμματα

5.1 Έννοια, δομή και λειτουργία του αναλυτικού προγράμματος

5.2 Μοντέλα Ανάπτυξης Αναλυτικών Προγραμμάτων

5.3 Αναδόμηση και καινοτομία στα σύγχρονα προγράμματα σπουδών.

5.4 Πολυπολιτισμική διάσταση και αξιακός προσανατολισμός.

Κεφάλαιο 6: Η Διασύνδεση Ηγεσίας και Αναλυτικών Προγραμμάτων

6.1 Ηγεσία ως μοχλός αναδόμησης των προγραμμάτων σπουδών.

6.2 Εφαρμογή θεωριών ηγεσίας στη διαδικασία αλλαγής προγραμμάτων

6.3 Ηγεσία, παιδαγωγική αυτονομία και συμμετοχικές διαδικασίες

6.4 Ηγεσία και Διαχείριση Αλλαγής – Αντίσταση και Προκλήσεις

6.5 Ο ρόλος της ηγεσίας στην προώθηση καινοτομίας, ισότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης

Κεφάλαιο 7: Επισκόπηση ερευνών και εμπειρικά ευρήματα

Κεφάλαιο 8: Συμπεράσματα – Συζήτηση

8.1 Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Βιβλιογραφία

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

Οι ραγδαίες κοινωνικές, πολιτισμικές και τεχνολογικές μεταβολές των τελευταίων δεκαετιών έχουν επηρεάσει καθοριστικά τον ρόλο του σχολείου και τις προσδοκίες που τίθενται απέναντι στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στο σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον, το σχολείο καλείται όχι μόνο να μεταδώσει γνώσεις, αλλά και να συμβάλει στη διαμόρφωση ενεργών, κριτικά σκεπτόμενων και κοινωνικά ευαίσθητων πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, τα αναλυτικά προγράμματα αποκτούν κεντρική σημασία, καθώς αποτελούν το βασικό παιδαγωγικό εργαλείο μέσω του οποίου υλοποιούνται οι στόχοι της εκπαίδευσης.

Παράλληλα, η έννοια της εκπαιδευτικής ηγεσίας έχει αναδειχθεί ως κρίσιμος παράγοντας για την αποτελεσματική λειτουργία των σχολικών μονάδων και τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Η εκπαιδευτική ηγεσία δεν περιορίζεται πλέον σε διοικητικές ή διαχειριστικές αρμοδιότητες, αλλά συνδέεται άμεσα με την παιδαγωγική καθοδήγηση, τη διαμόρφωση σχολικής κουλτούρας και τη στήριξη των εκπαιδευτικών στην επαγγελματική τους ανάπτυξη. Υπό αυτή την έννοια, η ηγεσία επηρεάζει ουσιαστικά τον τρόπο με τον οποίο τα αναλυτικά προγράμματα σχεδιάζονται, εφαρμόζονται και αναθεωρούνται στο επίπεδο της σχολικής πράξης.

Τα αναλυτικά προγράμματα δεν αποτελούν ουδέτερα ή στατικά κείμενα, αλλά αντικατοπτρίζουν κοινωνικές αξίες, ιδεολογικές επιλογές και παιδαγωγικές αντιλήψεις. Η διαμόρφωσή τους επηρεάζεται από ευρύτερα κοινωνικοπολιτισμικά συμφραζόμενα, καθώς και από τις εκπαιδευτικές πολιτικές που υιοθετούνται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Σε πολυπολιτισμικά και διαρκώς μεταβαλλόμενα σχολικά περιβάλλοντα, καθίσταται αναγκαία η ανάπτυξη αναλυτικών προγραμμάτων με ανθρωπιστικό και αξιακό προσανατολισμό, τα οποία να ανταποκρίνονται στις ανάγκες όλων των μαθητών και να προάγουν τη συμπερίληψη και την κοινωνική δικαιοσύνη.

Στο πλαίσιο αυτό, η εκπαιδευτική ηγεσία καλείται να διαδραματίσει έναν σύνθετο και πολυδιάστατο ρόλο. Από τη μία πλευρά, οφείλει να λειτουργεί εντός των θεσμικών και πολιτικών πλαισίων που ορίζονται από το εκπαιδευτικό σύστημα· από την άλλη, καλείται να υποστηρίξει την παιδαγωγική αυτονομία των εκπαιδευτικών και να ενθαρρύνει καινοτόμες πρακτικές που ενισχύουν τη μαθησιακή διαδικασία. Η ισορροπία αυτή συνιστά μία από τις βασικές προκλήσεις της σύγχρονης εκπαιδευτικής ηγεσίας.

Η παρούσα διπλωματική εργασία εστιάζει στη διερεύνηση της σχέσης μεταξύ εκπαιδευτικής ηγεσίας και αναλυτικών προγραμμάτων, με στόχο την ανάδειξη του ρόλου της ηγεσίας στη διαμόρφωση, την εφαρμογή και την αναδόμηση των προγραμμάτων σπουδών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις θεωρίες και τα μοντέλα εκπαιδευτικής ηγεσίας που μπορούν να υποστηρίξουν την ανάπτυξη καινοτόμων, ανθρωπιστικά και αξιακά προσανατολισμένων αναλυτικών προγραμμάτων, καθώς και στη διαχείριση των κοινωνικοπολιτισμικών και ιδεολογικών παραμέτρων που επηρεάζουν την εκπαιδευτική πράξη.

Στο πλαίσιο αυτό, η εργασία επιδιώκει να απαντήσει σε βασικά ερευνητικά ερωτήματα που αφορούν τον ρόλο της εκπαιδευτικής ηγεσίας στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των αναλυτικών προγραμμάτων, τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που αναδύονται κατά τη διαδικασία αναδόμησής τους, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η ηγεσία μπορεί να ενισχύσει την παιδαγωγική αυτονομία των εκπαιδευτικών και τον ανθρωπιστικό προσανατολισμό της εκπαίδευσης.

Μεθοδολογικά, η εργασία βασίζεται σε θεωρητική και βιβλιογραφική προσέγγιση, αξιοποιώντας ελληνικές και διεθνείς επιστημονικές πηγές που αφορούν την εκπαιδευτική ηγεσία, τα αναλυτικά προγράμματα και τις σύγχρονες παιδαγωγικές θεωρίες. Η ανάλυση και σύνθεση της βιβλιογραφίας αποσκοπεί στην κριτική αποτίμηση των κυρίαρχων θεωρητικών προσεγγίσεων και στην ανάδειξη σημείων σύγκλισης και απόκλισης στον επιστημονικό διάλογο.

Τέλος, η εργασία οργανώνεται σε επτά κεφάλαια. Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται το θεωρητικό πλαίσιο της εκπαιδευτικής ηγεσίας, ενώ στο τρίτο κεφάλαιο αναλύονται οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις των αναλυτικών προγραμμάτων και ο αξιακός τους προσανατολισμός. Στο τέταρτο κεφάλαιο εξετάζεται η διασύνδεση εκπαιδευτικής ηγεσίας και αναλυτικών προγραμμάτων, με έμφαση στον ρόλο της ηγεσίας στη διαχείριση της αλλαγής και στην ενίσχυση της παιδαγωγικής αυτονομίας. Ακολουθεί η επισκόπηση σχετικών ερευνών στο πέμπτο κεφάλαιο, ενώ η παρουσίαση της μεθοδολογικής προσέγγισης παρουσιάζεται στο έκτο κεφάλαιο. Τέλος, στο έβδομο κεφάλαιο διατυπώνονται τα συμπεράσματα της μελέτης και προτάσεις για περαιτέρω έρευνα.